

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33242
Nom: El joc educatiu i la iniciació esportiva
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1312 - Grau CC.Act.Fís.Esp.	Facultat de Ciències de l'Activitat Física i Esports	2	Primer quadrimestre, Segon quadrimestre
1331 - Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport (Ont)	Facultat de Ciències de l'Activitat Física i Esports	2	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1312 - Grau CC.Act.Fís.Esp.	Educació	BÀSICA
1331 - Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport (Ont)	Educació	BÀSICA

COORDINACIÓ

PEREZ SAMANIEGO VICTOR MANUEL

RESUM

L'actual Pla d'Estudis de Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport de la Universitat de València contempla dos assignatures en la matèria d'Educació, *El joc educatiu i la iniciació esportiva* i *Educació del Moviment*.

L'assignatura de *El joc educatiu i la iniciació esportiva*, de 6 crèdits és de caràcter bàsic i aplicat. S'ocupa del conjunt de coneixements teòric-pràctics i competències professionals per al desenvolupament de diversos tipus de jocs i activitats motrius que formen part de la cultura física dels pobles. D'especial interès són els jocs que s'utilitzen per a la iniciació esportiva i els valors i coneixement pràctic implicat en la seua realització.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No existeixen

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1312 - Grau CC.Act.Fís.Esp.

Analitzar el paper de la família, l'escola i la comunitat en la iniciació esportiva per integrar-lo en els programes d'iniciació

Analitzar els models i les perspectives d'ensenyament de la iniciació esportiva d'esports individuals, jocs esportius i lluites

Comprendre el paper de la competició i la participació en la iniciació esportiva, i buscar estratègies per al gaudi en igualtat

Conèixer i comprendre diferents tipus de jocs i activitats d'iniciació esportiva i saber aplicar-los a diferents contextos professionals

Conèixer i comprendre el joc de la pilota valenciana, analitzar-lo en el context cultural del poble valencià i saber aplicar aquest coneixement professionalment

Conèixer i comprendre els valors educatius i els riscos de la iniciació esportiva per tenir-los en compte en els programes d'iniciació

Conèixer i comprendre les etapes, els models i les perspectives d'ensenyament d'iniciació esportiva dels esports individuals, dels jocs esportius i de les lluites. Saber aplicar aquests coneixement de manera professional

Conèixer i comprendre les principals diferències entre joc, joc esportiu i esport

Elaborar i analitzar diferents tipus de jocs i activitats d'iniciació esportiva que s'adapten a lògiques i objectius de joc i a perspectives d'iniciació diversa

Iniciar-se en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) en el desenvolupament de l'assignatura

1331 - Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport (Ont)

Analitzar el paper de la família, l'escola i la comunitat en la iniciació esportiva per integrar-lo en els programes d'iniciació

Analitzar els models i les perspectives d'ensenyament de la iniciació esportiva d'esports individuals, jocs esportius i lluites

Comprendre el paper de la competició i la participació en la iniciació esportiva, i buscar estratègies per al gaudi en igualtat

Conèixer i comprendre diferents tipus de jocs i activitats d'iniciació esportiva i saber aplicar-los a diferents contextos professionals

Conèixer i comprendre el joc de la pilota valenciana, analitzar-lo en el context cultural del poble valencià i saber aplicar aquest coneixement professionalment

Conèixer i comprendre els valors educatius i els riscos de la iniciació esportiva per tenir-los en compte en els programes d'iniciació

Conèixer i comprendre les etapes, els models i les perspectives d'ensenyament d'iniciació esportiva dels esports individuals, dels jocs esportius i de les lluites. Saber aplicar aquest coneixement de manera professional

Conèixer i comprendre les principals diferències entre joc, joc esportiu i esport

Elaborar i analitzar diferents tipus de jocs i activitats d'iniciació esportiva que s'adapten a lògiques i objectius de joc i a perspectives d'iniciació diversa

Iniciar-se en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) en el desenvolupament de l'assignatura

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TEORIA

Tema 1.- El sentit educatiu del joc i la iniciació esportiva

- 1.1. Educació: breu aproximació conceptual
- 1.2. Jugar i el seu valor autotèlic
- 1.3. Els elements estructurals dels jocs
- 1.4. Joc i esport com a mitjà i fi educatiu
- 1.5. El coneixement pràctic als jocs i esports
- 1.6. La iniciació educativa al joc i l'esport: condicions moralment acceptables i ètica professional
- 1.7. El joc educatiu i la iniciació esportiva com àmbits d'investigació

Tema 2.- El joc i l'esport

- 2.1. Aproximació conceptual al joc i l'esport
- 2.2. Relació entre joc i esport: el joc esportiu
- 2.3. Classificació de jocs i esports
- 2.4. La lògica interna dels jocs esportius

Tema 3.- Iniciació esportiva: models d'ensenyament

- 3.1. La iniciació com a educació i ensenyament esportiu
- 3.2. Models d'ensenyament esportiu
 - 3.2.1. Model tècnic

3.2.2. Models alternatius: estructurals i comprensius

3.3. El model horitzontal comprensiu

2. PRÀCTICA

Tema 1.- Jugar: el plaer de l'acció

Tema 2.- Jocs cooperatius

Tema 3.- Jocs duals i paradoxals

Tema 4.- Jocs populars i tradicionals

Tema 5.- Jocs i joguines alternatives

Tema 6.- Jocs esportius de blanc i diana

Tema 7.- Jocs esportius de bat i camp

Tema 8.- Jocs esportius de canxa dividida

Tema 9.- Jocs esportius d'invasió

Tema 10.- Altres propostes de jocs i iniciació esportiva

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	15,00
Pràctiques a l'aula	45,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	35,00
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	25,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

El desenvolupament de les classes teòriques es realitzarà mitjançant les exposicions del professor com a introducció als temes, amb suport tecnològic i intercanvi de preguntes i respostes. A les classes pràctiques del professorat s'exemplificaran i analitzaran jocs, activitats i perspectives d'iniciació esportiva. L'anàlisi de textos escrits i documents audiovisuals podran utilitzar-se per a la discussió en xicotet i gran grup. Es realitzarà una memòria de les pràctiques i anàlisi dels jocs i es desenvoluparà un treball al voltant d'un tema (per grups). Les classes es complementaran amb la lectura d'un text relacionat amb la matèria.

S'utilitzarà el bloc com a eina tecnològica per recollir el treball escrit (és part d'un projecte d'innovació en el que participa l'assignatura).

AVALUACIÓ

Hi ha dues modalitats d'avaluació:

Modalitat A) Avaluació contínua i formativa.

Els estudiants seran avaluats mitjançant un seguit d'activitats teoricopràctiques de caràcter individual i grupal a realitzar al llarg del curs. El nombre i característiques de les activitats, els seus criteris d'avaluació i el pes relatiu de cada activitat en l'avaluació final seran determinats a l'inici de curs.

Modalitat B) Avaluació final

Els estudiants hauran de realitzar una prova escrita de caràcter teoricopràctic en la que hauran d'acreditar coneixement adquirit en relació amb els continguts. Els estudiants triaran una les modalitats d'avaluació a l'inici del curs. Per participar en la modalitat A) serà necessari assistir a un mínim del 80% de les classes teòriques i pràctiques.

Es recorda que en els treballs escrits, la copia d'obres d'altres autors per a presentar-les com a pròpies és una conducta inacceptable a l'àmbit acadèmic i pot ser motiu de responsabilitats penals.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

- Arnold, P. (2000) Educación física, movimiento y currículum (3ª reimpresión). Madrid: Morata.
- Devís, J. i Peiró, C. (2002) Nuevas perspectivas curriculares en la educación física (2ª edición). Barcelona: Inde.
- Devís, J. i Sánchez Gómez, R. (1996). ¿La enseñanza alternativa de los juegos deportivos: antecedentes, modelos actuales de iniciación y reflexiones finales?. En Moreno, J. A i. Rodríguez, P. L. (comps.). Aprendizaje deportivo. Murcia: Universidad de Murcia.
- Devís, J. i Pérez, V. (2009) La ética profesional en la formación de profesorado de educación física. En L. Martínez i R. Gómez (coords.) La educación física y el deporte en la edad escolar. El giro reflexivo en la enseñanza, Buenos Aires: Miño i Dávila , pp. 101-126.
- Fernández-Rio, J., & Méndez-Giménez, A. (2016). El aprendizaje cooperativo: Modelo pedagógico para Educación Física. Retos. Nuevas Tendencias en Educación Física, Deporte y Recreación, (29), 201-206.
- Giménez, A. M. (Ed.). (2009). Modelos actuales de iniciación deportiva: Unidades didácticas sobre deportes de invasión. Wanceulen SL.
- Guillemard, G., Marchal, J. C., Parent, M., Parlebas, P. i Schimitt, A. (1988). Las cuatro esquinas

de los juegos. Lérida: Agonos.

- Gutiérrez, M. (2003), Manual sobre los valores en la educación física y el deporte, Barcelona: Paidós
- Muñoz, S. P., Muñoz, R. D., García, J. G. A., García, C. B., & Pereira, J. M. L. (2017). Iniciación deportiva a través de las tareas jugadas: una propuesta horizontal. Wanceulen Editorial.
- Navarro, V. y Trigueros, C. (coords.) (2009) Investigación y juego motor en España. Lleida: Universidad de LLeida.
- Orlick, T. (2001) Libres para cooperar, libres para crear (4ª reimpresión). Barcelona: Paidotribo.
- Parlebas, P. (2001). Juegos, deporte y sociedad. Léxico de praxiología motriz. Barcelona: Paidotribo
- Pérez-Samaniego, V. (2004). La comprensión de la paradoja. Los juegos de redes ambivalentes como propuesta para la educación deportiva. Tandem, 15, 83-95.
- Valero, A. (2006). Iniciación al deporte del atletismo: del modelo tradicional a los nuevos enfoques metodológicos. Kronos, nº 9, pp.34-44.

Referències complementaries

- Cuadros Niño, A. F., & Otálora Peñalosa, B. C. (2019). Implementación de juegos y deportes alternativos que permitan la inclusión deportiva en niños y niñas entre las edades de siete a doce años de la fundación (FUNDAR), ubicada en la localidad de Suba de la ciudad de Bogotá (Doctoral dissertation).
- Escribá, A. (1998). Los juegos sensoriales y psicomotores en educación física. Madrid: Gymnos Editorial Deportiva.
- Fraile, A. (coord.) (2000) Actividad física jugada. Una propuesta educativa para el deporte escolar. Alcoy: Marfil.
- Gutiérrez Toca, M. (2010). Juegos ecológicos con material alternativo¿ recursos domésticos y del entorno escolar. Barcelona: INDE.
- Lavega, P. (2000). Juegos y deportes populares-tradicionales. Barcelona: INDE. - Sánchez Gómez, R. (2000). Del duelo a la paradoja: Una propuesta de enseñanza de los juegos tradicionales infantiles basada en la comunicación motriz. En Berzal, A. (2000) (org.). III Jornades d'Intercanvi d'Experiències d'Educació Física. Valencia: CEFIRE, pp. 173-189.
- Suits, B. (2005) The grasshopper: games, life and utopia. Ontario: Broadview Press..
- Mora Verdeny, JM; Josué Llamas, J y Díez, R. (2003). Un mundo en juego. Barcelona: INDE.